

Екологічна політика та природокористування

УДК 338.244.047:332.142.6(477)
JEL Q30, O13, R14, R58

В. С. Загорський

Теоретико-прикладні основи формування екополітики регіону в сучасних умовах децентралізації

Проаналізовано підходи до формування регіональної екополітики у сучасних умовах децентралізації державної влади в Україні, визначено роль екополітики у євроінтеграційних процесах і в соціально-економічному розвитку регіонів України. Обґрунтовано положення про те, що визначення оптимального співвідношення централізації і децентралізації на сучасному етапі становлення України як європейської держави постає в центрі реформування процесів соціально-економічного розвитку країни. Встановлено, що розробка стратегії регіонального розвитку обмежується перспективами зростання економіки і освоєння ресурсного потенціалу, а екологічні аспекти регіонального розвитку залишаються поза увагою або є узагальненими. Визначено, що децентралізація вимагає підвищення ролі регіональної політики у функціонуванні держави, забезпечує поступовий перехід від короткострокового до середньострокового планування в галузі регіонального розвитку. Доведено, що важливою умовою ефективної реалізації регіональної екополітики є оптимальне поєднання економічних методів з плановими, адміністративними та правовими, спрямованими на встановлення партнерських відносин органів публічної влади з бізнесом, населенням.

Ключові слова: державна влада, управління, децентралізація, місцеве самоврядування, регіональна політика, регіональна екополітика, екологічний прогноз.

Постановка проблеми. Європейський вибір України, спрямований на побудову децентралізованих відносин між різними рівнями управління, передбачає врахування всіх чинників соціально-економічного розвитку, важливе місце серед яких належить екологічній політиці. Тому визначення основних засад формування та реалізації регіональної екологічної політики з врахуванням досвіду розвинених країн, спрямованих на вирішення конкретних проблем соціально-економічного розвитку, є важливим завданням економічної науки.

Аналіз останніх досліджень. Розробці наукових основ екополітики присвячені дослідження М. І. Долішнього, С. І. Дорогунцова, Т. П. Галушкіної, А. Ю. Галяметдінова, В. С. Кравціва, Ю. І. Стадницького, С. К. Харічкова, Є. В. Хлобистова, А. Н. Федорищевої та ін. У їх працях обґрунтовано положення про те, що екологічна політика має розглядатися як один з найважливіших механізмів забезпечення сталого економічного розвитку. Водночас ще недостатньою мірою приділяється увага системному аналізу проблем формування регіональної екополітики в сучасних умовах децентралізації.

Метою статті є аналіз особливостей формування і реалізації регіональної екологічної політики в контексті процесів децентралізації державної влади в Україні.

Основні результати дослідження. Важливим чинником формування регіональної екополітики є те, що на непідконтрольних Україні територіях сьогодні відбувається комплексне руйнування поверхневої та підземної гідросфери, природних ландшафтів, об'єктів природно-заповідного фонду, що призводить до зниження біологічного різноманіття та вичерпання природного і ресурсного потенціалу. Зволікання з вирішенням екологічних проблем у найближчому майбутньому може призвести до важких екологічних та економічних наслідків [1].

© В. С. Загорський, 2018.

В Україні проблема централізації та децентралізації є наріжним каменем розвитку ефективного управління. Визначення оптимального співвідношення централізації і децентралізації на сучасному етапі становлення України як європейської держави є в центрі реформування процесів соціально-економічного розвитку країни. Надмірна централізація управління соціально-економічним розвитком була усталеною нормою вітчизняної регіональної політики до 2013 р. Це обумовлено необхідністю зміцнення ефективності функціонування держави як цілісної інституції зі своїми структурними складовими – гілками влади, рівнями управління й органами місцевого самоврядування як структурно-функціональними підрозділами єдиної системи державної влади. Централізація в умовах територіального устрою в Україні нерозривно пов'язана з унітарною формою держави – такий устрій був фундаментальною цінністю і завжди асоціювався з ідеєю самостійності та соборності Української держави.

По своїй суті ефективність державної влади визначається спроможністю реалізовувати волевиявлення соціальної спільноти, впливати на соціальні й економічні відносини і на поведінку суб'єктів цих відносин. Централізація в управлінні вказує на замкнутість системи управління, його формування з єдиного центру в напрямі «зверху до низу» з дотриманням принципів єдності та чіткості розпорядництва. Водночас надлишкова централізація державної влади, локалізуючи прийняття рішень на вершині державного управління, гальмує ініціативу місцевих органів виконавчої влади у виробленні управлінських механізмів, недостатньо враховує інтереси окремих регіонів, територіальних громад, колективів у питаннях організації життєдіяльності на місцевому рівні, а отже не забезпечує його ефективності. Необхідно зазначити, що переваги централізації управління найбільш повно проявляються під час вирішення глобальних, стратегічних завдань, а недоліком є зниження оперативності управління, зменшення можливостей адаптації до нових умов соціально-економічного розвитку [2, с. 614, 615].

З моменту проголошення незалежності в Україні формувалася централізм як система управління з властивими їй вертикальною структурою та субординацією, концентрацією влади в єдиному центрі, що посилює роль центральних інститутів влади у державновладних відносинах, що декларував виправлення економічної і соціальної нерівності різних територій. Європейський і світовий досвід свідчить, що регіональні проблеми можуть ефективно вирішуватись тільки на регіональному рівні (центр ніколи не дійде до проблем кожного села чи міста, кожної вулиці чи двору). По своїй суті децентралізація є процесом розширення і зміцнення прав і повноважень адміністративно-територіальних одиниць або нижчих органів та організацій за одночасного звуження прав і повноважень відповідного центру. Вона, як правило, здійснюється цілеспрямовано для оптимізації практичного вирішення питань загальнонаціональної ваги, а також втілення у життя специфічних регіонально-локальних програм [3].

Децентралізація – це спосіб територіальної організації влади, за якого держава передає право на прийняття рішень з визначених питань або у визначеній сфері структурам локального або регіонального рівня, що не належать до системи виконавчої влади і є відносно незалежними від неї. Процес децентралізації є складним комплексним явищем у правовій демократичній державі, яке полягає у передачі центральними органами державної влади певного обсягу владних повноважень суб'єктам управління нижчого рівня, що володіють необхідними правами, обов'язками та ресурсами. Кінцевою метою такого перерозподілу владних повноважень є можливість прийняття ефективних управлінських рішень на державному, регіональному та місцевому рівнях [2, с. 167]. Загалом децентралізація полегшує процеси прийняття рішень, повніше розкриває потенціал на нижніх рівнях управління

і підвищує оперативність керівництва, адаптивність організації до нових умов. Як зазначають Б. М. Данилишин і В. В. Пилипів, важливою проблемою країн з перехідною економікою є зменшення надмірної централізації у прийнятті рішень і адмініструванні задля забезпечення ефективної локалізації ресурсів для надання суспільних благ і стимулювання їх забезпечення за рахунок мінімальних витрат. За цього, здійснюючи реформи децентралізації, не варто очікувати швидких результатів покращення якості управління розвитком на місцях. Досвід проведення таких реформ у транзитивних країнах засвідчує важливість адекватного інституційного впорядкування економічного простору держави, що може призвести до позитивного впливу децентралізації на економічний розвиток тільки у середньо – або довгостроковій перспективі [4, с. 9].

Дослідники процесів децентралізації державного управління виокремлюють такі переваги децентралізації:

- децентралізація влади стимулює розвиток професійних навичок державних службовців, власне керівників, накопичення ними відповідного інтелектуального капіталу та досвіду управління в умовах невизначеної ситуації;
- децентралізована структура апарату державної влади відповідно до принципу поділу влади створює умови посилення конкуренції в державній організації, стимулює керівників відповідних державних органів до вияву ініціативи та підвищення рівня продуктивності;
- у децентралізованій моделі організації механізму державної влади виявляється більше самостійності під час визначення внеску у вирішенні державних проблем, а розширення свободи дій призводить до зростання рівня креативності управлінської діяльності;
- основним чинником, який визначає перевагу розглянутого структурування механізму державної влади, є те, що він покладений в основу механізму стримувань і противаг, що забезпечує взаємоконтроль і взаємообмеження різних владних «гілок» задля ефективного функціонування державної влади загалом [5].

Збільшення повноважень регіонів у їх відносинах з центром, право на формування та реалізацію стратегій розвитку й визначення перспектив регіону без надмірного адміністративного втручання з Києва, концентрація необхідного для саморозвитку обсягу фінансових ресурсів на рівні територіальних громад є головними напрямками децентралізації державної влади в Україні. Окрім того, перекося у бік децентралізації є небезпечними, оскільки можуть зумовити ризики деструктивної діяльності місцевих органів виконавчої влади. Тому гарантуванням демократичного, раціонального, ефективного державного управління є дотримання оптимального співвідношення централізації її деконцентрації [2, с. 655].

Децентралізація обумовлює підвищення ролі регіональної політики у функціонуванні Української держави, поступовий перехід від короткострокового до середньострокового планування в галузі регіонального розвитку, підвищення вимог до подальшої децентралізації в ресурсному забезпеченні регіонального розвитку – усе це вимагає вдосконалення управління у сфері регіонального розвитку. У сучасних умовах регіональна політика є особливим видом державної політики та здійснюється на трьох рівнях: на національному її реалізують центральні (загальнонаціональні) органи влади стосовно окремих регіонів (областей); на субнаціональному – регіональна політика здійснюється регіональними (місцевими) органами влади та управління стосовно більш дрібних територій (аж до окремих населених пунктів – міста, села, селища, що розташовані на території конкретної області (району) країни); на міждержавному (міжнародному) – регіональна політика проводиться

міждержавними інститутами, що діють у межах регіональних інтеграційних об'єднань (наприклад, Європарламент) [6].

Здебільшого основою регіональної економічної політики є структура економіки, яка сформована на базі ресурсної забезпеченості регіону і попиту виробленої продукції на регіональному ринку різних рівнів. Тому часто розробка стратегії регіонального розвитку обмежується перспективами зростання економіки і освоєння ресурсного потенціалу, а екологічні аспекти регіонального розвитку залишаються поза увагою або є узагальненими. У цьому контексті важливим моментом вирішення екологічних проблем є наявність регіональної екологічної політики.

На сьогодні немає однозначного трактування поняття «екологічна політика». Так, І. М. Синякевич трактує екополітику як «принципи і інструменти, що використовуються національними і наднаціональними владними органами, політичними партіями і громадськими організаціями для відстоювання інтересів світової спільноти або окремих груп населення у сфері відтворення, використання і збереження природних ресурсів і довкілля» [7, с. 27]. На думку В. С. Кравціва, екологічна політика – це система цілей і дій органів державної влади та управління, спрямованих на забезпечення екологічної безпеки держави і задоволення екологічних потреб населення [8, с. 95].

Зважаючи на умови соціально-економічного розвитку України, вагоме значення під час формування національної екологічної політики набувають її регіональні аспекти. Делегування частини повноважень на регіональний або місцевий рівень здатне надати управлінню якість навколишнього середовища більшу ефективність. Тому в умовах децентралізації, надзвичайно актуальною постає проблема формування і реалізації регіональної екологічної політики.

З позиції теорії управління, регіональна екологічна політика становить собою комплекс управлінських рішень, що формуються і реалізуються в межах конкретного регіону, зважаючи на конкретні соціально-природні умови і рівень антропогенного навантаження на довкілля. Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року» передбачалось, що положення державної екологічної політики України та розроблений на її основі національний план дій будуть інтегровані в регіональні програми соціально-економічного розвитку та деталізовані на рівні регіональних планів дій з охорони навколишнього природного середовища, на основі яких будуть розроблені місцеві плани дій з охорони навколишнього природного середовища, підготовлені на рівні сільських, селищних і міських рад [9].

Важливість регіональної екополітики засвідчує і той факт, що на території України розташовані чотири біосферні заповідники – Асканія-Нова, Карпатський, Чорноморський, Дунайський, 17 природних заповідників, 40 національних природних парків, 2632 заказники, понад 3020 пам'яток природи, а також регіональні ландшафтні парки, заповідні урочища, ботанічні і дендрологічні парки. Вони відіграють особливу роль у збереженні рідкісних видів фауни. Саме регіональний рівень є пріоритетним у формуванні інструментів і механізмів реалізації національної екологічної політики, оскільки і структура регіонального природокористування, і природні параметри, дозволяють і регламентують господарський розвиток, а також необхідність збереження регіональних екосистем мають свої природні відмінності.

Регіональна екополітика – політика держави щодо регіонів, а також екополітика, здійснювана самими регіонами. За своєю суттю екологічна політика спрямована на оптимізацію природних і антропогенних систем шляхом досягнення стабільного балансу процесів відтворення і використання

природно-ресурсного потенціалу в інтересах сталого економічного розвитку регіону. Оскільки національна екологічна політика декларує пріоритет вирішення питань охорони довкілля в розробці і прийнятті економічних і політичних рішень, підтримки екологічної безпеки держави, то і стратегічні завдання регіональної екологічної політики мають відповідати національним інтересам.

Відповідно до Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року» стратегічною метою національної екологічної політики є стабілізація і поліпшення стану навколишнього природного середовища України шляхом інтеграції екологічної політики до соціально-економічного розвитку України для гарантування екологічно безпечного природного середовища для життя і здоров'я населення, впровадження екологічно збалансованої системи природокористування та збереження природних екосистем [9].

Національна екологічна політика спрямована на досягнення таких стратегічних цілей:

- підвищення рівня суспільної екологічної свідомості;
- поліпшення екологічної ситуації та підвищення рівня екологічної безпеки;
- досягнення безпечного для здоров'я людини стану навколишнього природного середовища;
- інтеграція екологічної політики та вдосконалення системи інтегрованого екологічного управління;
- припинення втрат біологічного та ландшафтного різноманіття і формування екологічної мережі;
- забезпечення екологічно збалансованого природокористування;
- удосконалення регіональної екологічної політики.

В умовах децентралізації фактори формування регіональної екологічної політики мають враховувати такі положення:

- при формуванні регіональної екологічної політики в сучасних умовах необхідне врахування як екологічної, так і соціально-економічної, техніко-технологічної ситуації в регіоні, а також чітке визначення інтересів місцевого населення, яке має стати одним з основних активних суб'єктів регіональної екологічної політики;
- базою для формування регіональної екологічної політики має стати структурний аналіз соціально-економічних процесів у регіоні, інерційних тенденцій їх розвитку. Під час аналізу структури економіки регіону мають бути виокремлені і ранжовані основні причини неблагополуччя в екології регіону, ступінь їх поширеності, що дозволить визначити шляхи усунення або нейтралізації цих причин екологічних проблем регіону;
- в основі формування регіональної екологічної політики має лежати система стратегічних цілей, завдань, принципів і механізмів природокористування в регіоні;
- модель формування екологічної політики регіону має враховувати взаємодію суб'єктів на трьох рівнях: глобальному, національному і регіональному.

Відповідно до національної екологічної стратегії виконавчі органи на місцях мають:

- забезпечити захист навколишнього природного середовища власного регіону;
- чітко виконувати міжрегіональні екологічні зобов'язання, які є запорукою успішного вирішення не тільки локальних, але і глобальних екологічних проблем;
- дотримуватися міжнародних норм і зобов'язань, угоди з охорони навколишнього природного середовища;

- розробляти форми відповідальності держави і нових власників за екологічні наслідки минулого і майбутньої економічної діяльності.

Формування регіональної екологічної політики починається з ретельного аналізу початкового рівня стану природного середовища (інформація береться з усіх джерел, що містять екологічну характеристику місцевості: екологічні паспорти природокористувачів, зокрема специфічні за напрямками, паспорти адміністративно-територіальних одиниць, тому проектів нормативів ГДВ (ГДС), а також за результатами проведення екологічних експертиз, здійснюваних з точки зору наукової обґрунтованості і законності, шляхом орієнтації на необхідний нормативний стан об'єктів природокористування з урахуванням прогнозу екологічної ситуації на перспективу, виявлення проблем, що існують у функціонуванні природних екосистем регіону.

На основі виявлених за результатами аналізу проблем за напрямками проводиться визначення головних і другорядних проблем, відбувається формування цілей розвитку природоохоронної сфери на перспективу. На цьому етапі важливим фактором правильної оцінки екологічної ситуації служить екологічний прогноз, який має таку структуру: цільова установка – інформаційне забезпечення-визначення оптимального способу прогнозування. Під час прогнозування можливі дві методичні передумови, згідно з якими:

- існує стабільність природних систем, їх стійкість, передбачуваність, наявність багатьох координат в їх розвитку;
- існує нестабільність природних систем, їх нестійкість, непередбачуваність у розвитку.

Однією з умов ефективної реалізації регіональної екополітики є оптимальне поєднання економічних методів з плановими, адміністративними та правовими, спрямованими на встановлення партнерських відносин органів публічної влади з бізнесом, громадськістю; соціальний діалог; залучення населення та забезпечення врахування громадської думки щодо напрямів регіональної екополітики; поширення екологічних знань тощо.

Децентралізація дає змогу проводити більш ефективну політику щодо природокористування, особливо у сфері права власності на природні ресурси. Загальновідомо, «... що право власності на природні об'єкти та їх ресурси – це система правових норм, що закріплюють, регламентують і охороняють відносини власності на природні багатства в державі. Економічні відносини власності являють собою визначену суспільну форму, у межах якої відбувається привласнення людиною або суспільством предметів природи. Тому власність, будучи економічною категорією, розглядається як найбільш ефективний і гарантований засіб реалізації економічних інтересів окремих осіб, їх груп та об'єднань і суспільства загалом при використанні природних багатств» [10, с. 32]. Для України надзвичайно важливою є проблема врегулювання відносин власності на природні ресурси, відповідно до загальноприйнятих вимог світової практики. Це буде сприяти посиленню фінансової самодостатності регіонів, дозволить здійснити чітке визначення функцій щодо розподілу одержуваних від їх використання доходів між центральними, регіональними органами виконавчої влади й місцевого самоврядування [11].

Висновки. Загалом можна стверджувати, що євроінтеграційний шлях України на ставить нові вимоги щодо засадничих підходів до формування та здійснення регіональної екологічної політики, розроблення нормативно-правових засад управління екологічним станом окремих регіонів, впровадження чинних стандартів Європейського Союзу щодо формування і реалізації екологічної політики.

Список використаних джерел

1. Іванюта С. П. Екологічні і техногенні загрози у зоні військового конфлікту на Сході України. *Стратегічна панорама*. 2017. № 1. С. 53-59.
2. *Енциклопедія державного управління*: у 8 т. / ред.: Ю. В. Ковбасюк, Ю. П. Сурмін, П. І. Надолішний та ін. К.: НАДУ, 2011. Т. 8. Методологія державного управління. 692 с.
3. *Юридична енциклопедія*: в 6 т. / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ: Українська енциклопедія, 2003. URL: <http://leksika.com.ua/19320925/legal/detsentralizatsiya>
4. Данилишин Б. М., Пилипів В. В. Децентралізація у країнах ЄС: уроки для України. *Регіональна економіка*. 2016. № 1. С. 5-11.
5. Шатіло В. А. Централізація і децентралізація в механізмі державної влади: до постановки проблеми. *Адміністративне право і процес*. 2015. № 11. URL: <http://applaw.knu.ua/index.php/arkhiv-nomeriv/1-11-2015/item/408-tsentralizatsiya-i-detsentralizatsiya-v-mekhanizmi-derzhavnoyi-vlady-do-postanovky-problemy-shatilo-v-a>
6. *Територіальний розвиток та регіональна політика в Україні: актуальні проблеми, ризики та перспективи адміністративно-фінансової децентралізації* / ред. В. С. Кравців. Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долишнього НАН України», 2017. 120 с.
7. Снякевич І. М. *Інструменти екополітики: теорія і практика*. Львів: Західно-український консалтинг центр, 2003. 188 с.
8. Кравців В. С. Поняття та зміст регіональної екологічної політики. *Регіональна політика: методологія, методи, практика* / ред. М. І. Долишній. Львів, 2001. С. 94-102.
9. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року: Закон України від 21.12.2010 р. № 2818-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 26. Ст. 218.
10. *Природно-ресурсна сфера України: проблеми сталого розвитку та трансформацій* / ред. Б. М. Данилишин. Київ: Нічлава, 2006. 704 с.
11. Рогач С. М. Інституціоналізація відносин власності на природні ресурси аграрної сфери. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2014. №2. С. 915-920. URL: <http://www.global-national.in.ua/archive/2-2014/189.pdf>

References

1. Ivanyuta, S. P. (2017). Ekologichni i tekhnohenni zahrozy u zoni viys'kovoho konfliktu [Environmental and man-made threats in the zone of military conflict in the East of Ukraine]. *Stratehichna panorama – Strategic panorama*, 1, 53-59. [in Ukrainian].
2. Kovbasyuk, Yu. V., Surmin, Yu. P., & Nadolishniy, P. I. (Eds.) (2011). *Encyclopedia of Public Administration*. In 8 Vols: Vol. 8. Methodology of Public Administration. Kyiv: National Academy of Public Administration. [in Ukrainian].
3. Shemshuchenko, Yu. S. (Ed.) (2003). *Legal Encyclopedia*. In 6 Vols. Kyiv: Ukrainian Encyclopedia. Retrieved from <http://leksika.com.ua/19320925/legal/detsentralizatsiya> [in Ukrainian].
4. Danylyshyn, B. M., & Pylypiv, V. V. (2016). Detsentralizatsiya u krayinakh YeS: uroky dlya Ukrainy [Decentralization in the EU countries: lessons for Ukraine]. *Rehional'na ekonomika – Regional economy*, 1, 5-11. [in Ukrainian].
5. Shatilo, V. A. (2015). Tsentralizatsiya i detsentralizatsiya v mekhanizmi derzhavnoyi vlady: do postanovky problemy [Centralization and decentralization in the mechanism of state power: to the problem statement]. *Administratyvne pravo i protses – Administrative law and process*, 11. URL: <http://applaw.knu.ua/index.php/arkhiv-nomeriv/1-11-2015/item/408-centralizatsiya-i-decentralizatsiya-v-mekhanizmi-derzhavnoyi-vlady-do-postanovky-problemy-shatilo-va> [in Ukrainian].
6. Kravtsiv, V. S. (Ed.) (2017). Terytorial'nyy rozvytok i rehional'na polityka v Ukraini: aktual'ni problemy, ryzyky ta perspektyvy administratyvno-finsanovoyi detsentralizatsiyi [Territorial development and regional policy in Ukraine: actual problems, risks and prospects of administrative-financial decentralization]. Lviv: Dolishniy Institute of Regional Research of NAS of Ukraine. [in Ukrainian].
7. Snyakevych, I. M. (2003). *Instrumenty ekopolityky: teoriya i praktyka [Tools of ecopolitics: theory and practice]*. Lviv: Western Ukrainian Consulting Center. [in Ukrainian].
8. Kravtsiv, V. S. (2001). Ponyattya ta zmist rehional'noyi ekologichnoyi polityky [The concept and content of regional environmental policy]. In M. I. Dolyshniy (Ed.). *Rehional'na polityka: metodolohiya, metody, praktyka [Regional policy: methodology, methods, practice]* (pp. 94-102). Lviv. [in Ukrainian].
9. Pro osnovni zasady (stratehiyu) derzhavnoyi ekologichnoyi polityky Ukrainy na period do 2020 roku [About the basic principles (strategy) of the state environmental policy of Ukraine for the period till 2020] (2011). Law of Ukraine, adopted on 2010, Dec 21, 2818-VI. *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy – The Official Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 26, Art. 218. [in Ukrainian].
10. Danylyshyn, B. M. (Ed.) (2006). Pryrodno-resursna sfera Ukrainy: problemy staloho rozvytku ta transformatsiy [Natural resource sphere of Ukraine: problems of sustainable development and transformations]. Kyiv: Nichlava. [in Ukrainian].

11. Rohach, S. M. (2014). Instytutalizatsiya vidnosyn vlasnosti na pryrodni resursy ahrarnoyi sfery [Institutionalization of ownership relations on natural resources of the agrarian sphere]. *Hlobal'ni ta natsional'ni problemy ekonomiky – Global and National Economic Problems*, 2, 915-920. Retrieved from <http://www.global-national.in.ua/archive/2-2014/189.pdf> [in Ukrainian].

Zahorskyy V. S. Theoretical and applied bases for the formation of regional eco-policy under current conditions of decentralization.

Defining the major bases for the formation and implementation of regional eco-policy in view of the experience of developed countries, aimed at solving specific problems of socio-economic development, becomes an urgent task of economic science. The article aims to analyze the peculiarities of forming and implementing regional environmental policy in the context of decentralization of public power in Ukraine. Both domestic and foreign scientists devoted their research to the development of scientific bases of eco-policy. Nowadays, in the scientific literature there is no systematic analysis of the problems with the formation of regional eco-policy under current conditions of decentralization. In the mechanism of public power in Ukraine, the problem with centralization and decentralization is a cornerstone of the development of efficient management. Centralization in the conditions of the territorial system of Ukraine is inextricably linked with the unitary form of the state – such a system was a fundamental value and was always associated with the idea of independence and autonomy of the Ukrainian state. Determining the optimal relationship between centralization and decentralization at the current stage of the formation of Ukraine as a European state appears in the centre of reforming the processes of socio-economic development of the country. The advantages of centralized management are most fully manifested in solving global and strategic tasks, and the disadvantage is the reduction in management efficiency and in the opportunities for adaptation to the new conditions of socio-economic development. The process of decentralization lies in transferring a certain amount of power by central government bodies to lower-level entities which possess the necessary rights, duties and resources. The enlargement of the powers of regions in their relationship with the center, the right to form and implement development strategies, and the concentration of financial resources necessary for self-development at the level of territorial communities are the main directions for decentralization of public power in Ukraine. Due to the current conditions of socio-economic development of Ukraine, regional aspects of public environmental policy are very important in the process of its formation. Delegating part of powers to the regional or local level can make environmental quality management more effective. Therefore, the problem with the formation and implementation of regional eco-policy is extremely urgent in the context of decentralization. In accordance with the Law of Ukraine «On the Fundamental Principles (Strategy) of Public Environmental Policy of Ukraine for the Period until 2020», the strategic goal of the national environmental policy is to stabilize and improve the state of the natural environment of Ukraine by integrating environmental policy into the socio-economic development of Ukraine to ensure the environmentally friendly natural environment for life and health of the population, to implement the environmentally balanced system of nature management and to preserve natural ecosystems. It should be the basis for the formation of regional environmental policy of Ukraine.

Key words: public power, management, decentralization, local government, regional policy, regional eco-policy, environmental forecast.

Загорський Володимир Степанович – доктор економічних наук, професор, член-кореспондент НАН України, директор Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України (e-mail: director_lrldu@ukr.net, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3260-3271>).

Zahorskyy Volodymyr Stepanovych – Dr. Sci. (Econ.), Prof., Corresponding Member of the National Academy of Sciences of Ukraine, Director of the Lviv Regional Institute of Public Administration of the National Academy of Public Administration.

Надійшло 10.08.2018 р.